

MUZEJSKI VJESNIK 8

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja grada Koprivnice
Odgovorni urednik: Franjo Horvatić
Urednik, lektura i korektura: Zorko Marković
Tehnički urednik: Marijan Špoljar

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

NAKLADNIK

Centar za kulturu Koprivnica, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1985.

SADRŽAJ

MUZEJSKA PREZENTACIJA	1
Franjo Horvatić – Problemi muzejske prezentacije	3
Darko Sačić – O muzejskoj prezentaciji	4
Marina Šimek – Mogućnost prezentacije budućeg stalnog postava arheološkog odjela	5
Marijan Špoljar – Izazovi prezentacije	9
MUZEOLŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA	12
Jasna Tomičić – Jubilej Gradskog muzeja Varaždin	13
Goran Jakovljević – O osnivanju Gradskog muzeja u Bjelovaru	16
Vladimir Kalšan – 30 godina Muzeja Međimurja – Čakovec	18
Rastko Pražić – 25 godina rada Muzeja Moslavine u Kutini	20
Marina Šimek – Metode vođenja dijateke arheološkog odjela GMV	23
ARHEOLOGIJA	25
Željko Tomičić – Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja prostora Međimurja u razdoblju od 1972. do 1982. godine (II)	26
Mladen Medar – Arheološko-antropološki nalaz iz okolice Bjelovara	37
Zorko Marković – Nekoliko nalaza iz Vinče u Muzeju grada Koprivnice	38
Božidar Gerić – Probno iskapanje lasinjskog naselja na lokalitetu »Dolina« kod Ždralova	41
Zoran Homen – Prilog proučavanju lasinjskih keramičkih bočica	44
Mladen Medar – Bilješka o nalazu lasinjske kulture u Bjelovaru	47
Zorko Marković – Još o nalazima s Raićevog brega kod Srdinca	49
Josip Vidović – Goričan 1984. (preliminarni izvještaj)	53
Josip Vidović – Sondažno istraživanje skupine tumula kod Donjeg Mihaljevca u Međimurju 1984. godine (preliminarni izvještaj)	55
Željko Tomičić – Skupni nalaz ranosrednjovjekovnog novca 12. i 13. st. iz Čakovca	57
Željko Tomičić – Ranosrednjovjekovno groblje na redove u Juraju u Trnju	59
Željko Tomičić – Gradišće kod Nedelišća – rezultati pokusnih istraživanja	61
Željko Tomičić – Rezultati pokusnih arheoloških istraživanja kraj Dvorišća u Međimurju	63
UMJETNOST	65
Tomislav Đurić – Pavlinski ljetnikovac na Veternici	66
Dragutin Feletar – Inovacije jednog »Prstena«	69
Marijan Špoljar – Tri mlada koprivnička umjetnika	70
ETNOLOGIJA	75
Libuše Kašpar – Etnološka bibliografija novinskih članaka (II)	76

VIJESTI	80
Stjepan Hajduk – Zaštitni radovi na »Fantekovoj hiži«	81
Ljubica Ramušćak – Seminar o folklornom plesu u Međimurju	83
Zorko Marković – Aktivnost Povijesnog društva Koprivnica u 1984. godini	83
Dragutin Feletar – »Podravski zbornik« kao primjer	85
Dragutin Feletar – Monografija koja obavezuje	86
AKCIJE	88

MUZEJSKA PREZENTACIJA

Dio izlaganja s tematskog sastanka Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske, održanog u Bjelovaru 9. studenoga 1984. godine.

PROBLEMI MUZEJSKE PREZENTACIJE

Ako pregledamo muzejske postave u muzejima sjeverozapadne Hrvatske i drugim muzejima, vidjet ćemo da je muzejska prezentacija prema načinu izlaganja, obliku vitrina, opisima predmeta, legendama, kartama, fotografijama, te ciljevima koje želi postići, toliko raznorodna, od zbirke do zbirke, koliko je ljudi postavljalo zbirku. Većina postava je pretrpana predmetima, bez preglednosti, s lošim i jedva čitljivim opisima, s neadekvatnim osvjetljenjem i bez vodiča.

Iako se na prvi dojam razlikuju, ti su postavi u suštini slični jedan drugom, a razlikuju se jedino po vrijednosti izloženih eksponata. Većinom, kad rade novi postav, muzealci doduše angažiraju likovnog stručnjaka ili arhitekta, u posljednjoj fazi rada, s ciljem da im likovno opremi postav. Jedni u tom poslu potpuno prepuste inicijativu likovnjaku ili arhitektu, što je najgore rješenje, dok drugi, koliko-toliko, učestvuju u kreaciji postava, što je poželjno i neophodno. Međutim, niti jedan niti drugi tim ne može postići optimalne rezultate, jer su pojedini stručnjaci prekasno angažirani.

Ako želimo postići optimalne rezultate u muzejskoj prezentaciji, onda od samog početka rada, već pri odбору predmeta i početnom kreiranju ciljeva, treba angažirati cjelokupni tim stručnjaka: za jačinu osvjetljenja, likovnjaka, majstora za izradu vitrina, elektroničara i druge; detaljno ih upoznati s ciljevima postava, predmetima koje namjeravamo izlagati, prostorom, legendama i pomagalima koja namjeravamo koristiti u postavi.

Pred tako sastavljenu ekipu mogu se postaviti i optimalni muzeološki zahtjevi: zaštita izloženih predmeta, preglednost postava, način osvjetljavanja, tipovi fotografija i potrebna pomagala (dia-projektori, dia-rame, razglas, rekonstrukcije objekata, do najmodernijih elektronskih uređaja, ako postoje određena materijalna sredstva za njihovu nabavu, koja mogu pomoći postizanju postavljenih ciljeva na koje postav mora dati odgovore). Iz toga proizlazi da gotovih recepata za muzejsku prezentaciju zbirki nema, ali je očio da treba koristiti što više vizualnih pomagala, a izbjegavati ogromne pisane legende. Bolje je objasniti odgovarajućim fotografijama, dia-filmom, dia-ramom ili rekonstrukcijom, upotrebnu vrijednost muzejskog predmeta ili neku radnju, nego ispisivati legendu koja se teško estetski uklapa u postav a i ne djeluje, sama po sebi, dovoljno argumentirano.

Uočio sam da je pretjerano »legendiranje«, »opotpisivanje« i »potpisivanje«, loša karakteristika postava naših NOB zbirki, što se može ispraviti uvođenjem u postav snimljenih magnetofonskih vrpca i dia-projektora kojima se kontinuirano prate događaji o kojima nemamo dovoljno originalnih predmeta ili fotografija.

Dakle, pristalica sam osuvremenjavanja muzejske prezentacije, uvođenjem novih informativnih sredstava u naše muzejske postave, ako ona omogućuju posjetiteljima bolju i bržu informaciju a postav čine razumljivijim i preglednijim, bez obzira na to što originalni muzejski predmet treba i dalje nastojati tako postaviti da i sam po sebi dovoljno govori o vremenu i načinu života ljudi koji su ga nekad proizveli. Želim time reći da svako pretjerivanje u iskorištavanju pomagala u muzejskoj prezentaciji može biti i kobno, jer se može postići sasvim suprotan efekt od onog koji smo gore zagovarali.